

Afrika bakom staketet – bokprat

Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Inledning, händelseförlopp, avslutning, samt personbeskrivningar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 1-3

Syfte

Eleverna ska utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för olika syften. Eleverna ska utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags texter och genom skilda medier.

Läraren reflekterar och boken handlar om

Boken handlar om ett radhuskvarter där allt ser likadant ut. Desirée från Afrika flyttar in och hon gör inte som alla andra, vilket gör att grannarna blir osäkra. En bok som beskriver ett spännande möte mellan kulturer med värme. En liten pojkes nyfikenhet och Desirées öppenhet gör att två världar möts. I boken är det enkelt, men i verkligheten desto svårare. Då är det bra att läsa en text där mötet avdramatiseras och läsaren får fundera på frågan om det egentligen behöver vara så svårt? Och om vi är så olika... egentligen?

Metod

Försök att hitta en rolig och intresseväckande ingång. Här är ett förslag. Inled med att titta på klippet från "En man som heter Ove": [Morgonrundan](#)

Låt eleverna bika med varandra om hur de har det med sina grannar. Finns det någon Ove i kvarteret? Andra positiva och negativa erfarenheter. Lyft några resonemang i helklass. Först därefter introduceras boken.

Under arbetets gång jobbar läraren med strategier som förutspå, sammanfatta, nyckelord/begrepp, analys och reflektion (göra kopplingar i och utanför texten). Varva skriftliga och muntliga uppgifter. En bra metod för att variera undervisningen är att använda EPA (enskilt – parvis – alla). Ett framgångsrikt koncept att jobba med en bok är *före- under- efter* läsningen. Nedan är förslag på hur du kan jobba med texten på olika sätt. Välj det som passar dig och din grupp bäst.

Arbetsuppgifter före läsningen

Titta på omslaget. Vad tror du boken handlar om? Vem är pojken på bilden? Vad tänker han på? Vilka är djuren på bilden? Finns de på riktigt? Vad kan de symbolisera?

Berätta kortfattat bokens handling (gör reklam för boken – väck barnens intresse).

Välj tre ord ur texten, till exempel *trädgård, pålar och underlig*. Låt eleverna parvis fundera på vad orden betyder. Skapa en mening till första ordet och skriv upp den på tavlan. Eleverna gör egna som sedan läses upp i helklass. Skriv en mening med två ord och därefter gör eleverna egna meningar. Till sist, upprepa stegen, men med alla tre ord. På detta sätt får eleverna en förståelse av vad texten ska handla om och dessutom se hur det går att använda ord på olika sätt.

Under läsningen

Lämpligt stopp ungefär halvvägs när grannarna ser att uthuset är borta. Ställ frågor till texten, till exempel frågor som hjälper eleverna att sammanfatta handlingen: Vad händer i början? Vem är pojken? Vad har hänt? Beskriv Desirée, hur verkar hon vara?

Ställ frågor som uppmuntrar att läsa mellan raderna, till exempel: Varför blir grannarna arga?

Ställ frågor som underlättar kopplingar utanför texten: Har du eller någon i din närhet gjort något som "stuckit" ut, gjort något annorlunda? Hur reagerade omgivningen? Vad tyckte du om det, då och idag?

Till sist, förutspå vad som ska hända: Vad tror du händer?

Efter läsningen

För att sammanfatta handlingen kan eleverna försöka rubricera ett kapitel (eller antal sidor):

- Från sidorna om rivningen "Hon stack in stängen..." fram till "Hon skrattade åt gräset och himlen också".
- Sidorna om byggandet från "Desirée byggde ett hus ute i sin trädgård" till slutet.
- Lyft förslagen i helklass och rösta på bästa förslaget.

Gör en gemensam, parvis eller enskild analys. Använd en fyrfältare med symboler som stöd för elevernas skrivande/tänkande. Fälten kan bestå av:

- Sammanfatta handlingen
- Beskriv en karaktär (utanpå, inuti, omkring)
- Kopplingar (till dig själv, andra texter, omvärlden)
- Plus och minus med boken.

Lgr 11 Förmåga

Formulerar sig och kommunicera i tal och skrift, läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.

Kunskapskrav

Eleven kan läsa bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att kommentera och återge några för eleven viktiga delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse. Dessutom kan eleven föra enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna och relatera detta till egna erfarenheter.

Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator. I texterna kan eleven använda stor bokstav, punkt och frågetecken samt stava ord som eleven själv ofta använder och som är vanligt förekommande i elevnära texter. De berättande texter eleven skriver har tydlig inledning, handling och avslutning.

Eleven kan samtala om elevnära frågor och ämnen genom att ställa frågor, ge kommentarer och framföra sina åsikter. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att innehållet tydligt framgår.